

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/891-2

8. april 2022

Dok. 8:173 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Gisle Meininger Saudland, May Helen Hetland Ervik, Sigbjørn Framnes, Silje Hjemdal og Terje Hansen om kraftfulle kutt i ferje- og båtprisene

Jeg viser til brev av 31. mars i år fra Stortingets Transport- og kommunikasjonskomite, vedlagt representantforslag om kraftfulle kutt i ferje- og båtprisene.

I svaret behandles ferjetakster og båttakster hver for seg.

(i) Ferjetakster

Det settes fram tre forslag :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å halvere ferjetakstene på riks- og fylkesveiferjer i revidert nasjonalbudsjett for 2022 sammenliknet med ferjetakstene 1. oktober 2021.
2. Stortinget ber regjeringen i forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2022 sørge for at øysamfunn uten fastlandsforbindelse med under 100 000 passasjerer årlig får gratis ferje- og/eller båtsamband.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å kutte ytterligere i ferjetakstene i statsbudsjettet for 2023 og i forbindelse med budsjettforslaget legge frem en forpliktende plan for ytterligere kutt i takstene frem mot gratis ferje- og båtsamband.

Det synes formålstjenlig å minne om historien bak arbeidet med reduserte ferjetakster, og gi en tidslinje for tiltak på området. Jeg vil da begynne med Stortingets anmodningsvedtak 23.

februar 2021 om reduksjon i ferjetakstene (basert på forslag satt fram av Ap, Frp, Sp, SV og R. MDG støttet forslaget, som blei vedtatt med 59 mot 30 stemmer):

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til reduserte ferjetakster allerede for inneværende år, og en forpliktende plan for halvering av fergepriser på både riksveg- og fylkesvegsamband. Løsninger for lavere takster for pendlere skal prioriteres og reduksjonen skal finansieres av staten.»

Forslaget blei fulgt opp av Solberg-regjeringen i mai 2021 ved revisjon av statsbudsjettet for 2021, jf. Prop. 195 S Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021 (2020-2021). Der heter det blant annet:

"Det vises til anmodningsvedtak nr. 661 (2020– 2021), som ble fattet ved Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020–2021) om endringer i statsbudsjettet 2021 og økonomiske tiltak i møte med pandemien og Innst. 233 S (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til reduserte ferjetakster allerede for inneværende år, og en forpliktende plan for halvering av fergepriser på både riksveg- og fylkesvegsamband. Løsninger for lavere takster for pendlere skal prioriteres og reduksjonen skal finansieres av staten.»

Regjeringen foreslår å bevilge til sammen 120 mill. kroner til reduserte ferjetakster på riks- og fylkesveinettet. Midlene foreslås fordelt med 65 og 55 mill. kroner til hhv. riksveiferjesamband og fylkesveiferjesamband. Dette skal legge til rette for at ferjetakstene kan reduseres med 10 pst. i andre halvdel av 2021 for ferjesamband som mottar offentlige tilskudd. Ferjesamband som ikke mottar offentlig tilskudd omfattes ikke av forslaget.

For riksveiferjesambandene vil takstreduksjonen gjelde fra 1. juli 2021."

Budsjettforlik i Stortinget gav som resultat en takstreduksjon (både inkl. og eks. mva) på 25 pst fra 1. juli 2021 jamført med første halvår 2021. Samtidig ble krav til forskudd for å oppnå rabatt på 40/ 50 pst. redusert for kjøretøy under 8 meter (fra kr 3 700 til kr 3 000). Ved revisjonen av budsjettet for 2021 gjorde Stortinget dessuten et enstemmig vedtak om å heve mva-satsen fra 6 til 12 pst. for transport av kjøretøy fra 1. oktober 2021. Mva-satsen hadde da vært redusert fra 12 pst. til 6 pst. fra 1. april 2020.

I budsjett-forslaget for 2022, jf. Prop. 1 S (2021 – 2022) satte Solberg-regjeringen fram forslag om å bruke 483 mill. kr til takstreduksjoner i riks- og fylkesvegferjedrift for 2022, jamført med takstnivå første halvår 2021. Det la til rette for en takstreduksjon på om lag 17,5 pst. sammenlignet med takstnivået første halvår 2021, eks. mva. Nominell takstreduksjon for den reisende ville da blitt om lag 15,5 pst.

Støre-regjeringen foreslo å bevilge 489,8 mill. kr til reduserte ferjetakster i 2022, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021 – 2022), ut over det som lå i forslaget fra Solberg-regjeringen. Forslaget ble

vedtatt, og har gitt en takstreduksjon i 2022 for den reisende på 30 pst., inkl. mva, jamført med takstene første halvår 2021.

Solberg-regjeringen senket altså takstene med 25 pst. (både inkl. og eks. mva) 1. juli 2021, men reverserte en del av takstreduksjonen i budsjettframlegget for 2022. Slik sett ville takstene for den reisende gått opp med 12,7 pst. i 2022 dersom budsjettframlegget hadde blitt vedtatt, jamført med takster 31. desember 2021. Som følge av Støre-regjeringens forslag har vi fått en takstnedgang fra 31. desember 2021 til 1. januar 2022 på 11,7 pst.

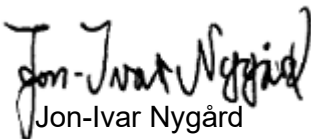
Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022 var en oppfølging av Hurdalsplattformen. Av plattformen går det blant annet fram at regjeringen vil halvere takstene på riksveiferjer og fylkesveiferjer i løpet av fireårsperioden. Dette er en ambisiøs målsetting som regjeringen er godt i gang med å realisere. Representantforslaget vil redusere takstene mer, og gå raskere fram. Det er det ikke grunnlag for. Takstene for den reisende er alt 30 pst lavere enn første halvår 2021. Videre oppfølging vil bli presentert når budsjettene legges fram for Stortinget. Det gjelder også spørsmålet om å innføre gratis ferjer til øyer og samfunn uten veiforbindelse og i ferjesamband med under 100 000 passasjerer. I budsjettet for 2022 er det satt av 30 mill. kr til gratis ferje i samband med under 100 000 passasjerer. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med innretting på bruken av disse midlene i forbindelse med revidert budsjett i mai i år.

(ii) Båttakster

Jeg har tidligere svart på et skriftlig spørsmål fra representanten Helge Andre Njåstad om hva det koster å innføre gratis båtruter til øysamfunn uten fastlandsforbindelse tilsvarende som for ferjer til samfunn uten omkjøringsvei. I svaret ble det opplyst at disse rutene hadde 110 mill. kr i inntekter i 2019. Punkt tre i forslaget synes å gå lenger, til å gjelde ferje- og båtruter generelt. Det er ikke gjort beregninger av eventuelle kostnader for dette. Jeg vil likevel minne om at både anmodningsvedtak nr. 661 fra februar 2021 og Hurdalsplattformen gjelder ferjeruter. Som nevnt overfor er vi godt i gang med å gjennomføre Hurdalsplattforma når det gjelder ferjene. Men båtruter er ikke prioriterte i denne omgangen. Heller ikke Solberg-regjeringen tok opp spørsmål om takster på hurtigbåt i oppfølgingen av anmodningsvedtaket.

For øvrig har fylkeskommunen ansvar for å fastsette takster både på fylkeskommunale båt- og ferjeruter.

Med hilsen

Jon-Ivar Nygård